

Jan Potměšil – scénář k rozhlasové reportáži

Zpracovaly: Pavla Joštová a Zita Plachá, Gymnázium Pierra de Coubertina

Filmový vstup: O princezně Jasněnce a létajícím ševci – krátký úsek

1. vstup: A takto jsme donedávna znaly Jana Potměšila my. Ale jeho životní příběh se netýká jenom herectví.

Dětství Jana Potměšila ovlivnil nejen začátek herecké kariéry, ale i situace v Československu. Politické dění vnímal již v raném věku. Toto téma bylo totiž v jeho rodině často probíráno. Nechápal, proč u nás byly zakazovány jinde úplně běžné činnosti – například četba, poslech či sledování mnohých celosvětově uznávaných děl. Vzpomíná, jak si jednou půjčil „zakázanou“ knihu *Hlava 22* a následně ji nechal v autobuse, v tašce spolu s doklady. Celé tři týdny se strachoval, co s ním bude, až tašku někdo objeví.

Pamětník: Kniha *Hlava 22*; 1. část; 54:52- 55:05

„Nakonec mi zavolal nějaký člověk, kterýho jsem v životě neviděl ani neznal. A ten mi řek', že tu knížku má, že i tu tašku má, že má i ty moje doklady. Že se moc omlouvá, že mi nezavolal dřív, protože si to chtěl přečíst taky.“

2. vstup: Postupem času mu stávající režim vadil víc a víc. A proto se rozhodl angažovat. V průběhu takzvaného „Palachova týdne“ si začal uvědomovat, že se mění nálada ve společnosti. Lidé přestávali mít strach projevit svůj nesouhlas a účastnili se demonstrací.

A pak přišel sedmnáctý listopad. Tímto dnem započala sametová revoluce. Na Albertově se shromáždilo několik tisíc studentů, mezi nimi i Jan Potměšil. Těsně před zahájením průvodu ale musel odejít na zkoušku *Romea a Julie*. Po zpáteční cestě ho čekalo nemilé překvapení.

Pamětník: Už je to tady; 2. část; 44:39 – 44:53

„Nějakým autobusem jsem jel nebo tramvají, najednou jsem dostal totální šok, úplně jsem zařval na tu tramvaj nebo na ten autobus, nebo co to bylo, „už je to tady“, nebo něco v tom smyslu, protože tou ulicí jsem najednou uviděl, že proti nám“ .....

45:07-45:09

„jely obrněný transportéry.“

3. vstup: Listopad 89 byl nejdůležitějším obdobím „boje“ za změnu. Jan Potměšil měl na událostech také své přičinění. Mimo jiné zastával funkci spojky a vzkaz předával i samotnému Václavu Havlovi. Také se účastnil takzvaných „spanilých jízd“. Jejich hlavním cílem bylo informovat zbytek republiky o dění v Praze. Nic se neplánovalo dopředu, vše se rozhodovalo podle aktuální situace.

Pamětník: Nikdo nevěděl, co bude; 2. část; 54:05 – 54:13

„Nikdo nevěděl, co bude jako za hodinu, co bude za minutu. Co bude druhý den už vůbec ne.“

4. vstup: Rok 1989 se stal pro Jana Potměšila zlomovým – podařilo se změnit režim, ale jeho život ovlivnila i vážná autonehoda. Po probuzení ho do reality vrátila jediná věta.

Pamětník: Havel; 3. část; 0:31 – 0:40

„V tu chvíli tatínek vyslovil jakoby jednu holou větu, ale úplně geniální, protože řekl: „Václav Havel už je prezidentem.““

Nepřízní osudu se však nenechal odradit a žije plnohodnotný život. Jak sám říká,

Pamětník: Každý den odvahu; 2. část; 1:23:19-20.

„Každý den odvahu.““